

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

NUMERATY I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesatów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca

NUMERATA WYNOŚĆ Rocznik rb. 6, półrocznik rb. 3, kwartalnik rb. 1 k. 50, miesięcznik kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów niezapłaconych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

OGŁOSZENIA: Za wiersz pięcioletni lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tabliczką k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najniższe ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

TEATR
URANJA

Tylko 2 dni

Wrócone Szczęście wybitny dramat w 3-ach częściach
Kronika Gaumont'a ostatnie nowości z natury
Zakątki Grecji natura w kolorach
Burzliwa noc wes. fas. w. 2-ach akt. cz.

Na scenie: Ostatnie występy
A. AMBROSI

Skompromitowana damakomedjow 1 akcie 12 czynnych osób wykona sam Ambrosi II Muzykalna Trio 3 czynne osoby wykona Ambrosi III. Nowa serja znakomych kompozytorów. Anons: W poniedziałek Ambrosi pokaże sekret transformacji.

Teatr Paryski

Ostatnie 2 dni sobota 22 i niedziela 23 maja r. b. = Demonstr. będzieobraz

BÓG WOJNY

EPOPEJA NAPOLEONA I-go (z 1804 do 1821 r.)

w 5-ciu wielkich częściach. — Część 1. Koronacja 1804 - Austerlitz 1805. Część 2. Napoleon w Warszawie 1806 r. Kr. Józef Poniatowski. Część 3. Pani Walewska. Część 4. Moskwa 1813 r. Odwrót wielkiej armji. Część 5. Waterloo 1815. Wyspa św. Heleny 1821. — Szczegóły w programach.

Z powodu wielkich kosztów ceny miejsc podwyższone kupon do łoży 65 k. krzesło parter 40 k. galerja 25 k.

Na scenie pod artystycznym kierunkiem **WŁ. GŁOGEZA**

SEZON Komedja w 1-ym akcie Perzyńskiego.

TEATR
II Aleja № 43.

„ODEON”

KRZEMIŃSKIEGO
Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

Dziś 2 godziny śmiechu!!!

Monopolowy obraz tylko w Odeonie!!!

„Drugie drzwi na lewo”

Wyjątkowa far-sa komiczna, w 4 aktach, ze słynną Hanni Weisse, w roli głównej

Dziennik Pathe Nr. 266a. (Kronika) | Ślub księżniczki Dahomejskiej (z natury)

Program od soboty 23 do wtorku 26 Maja

Nad program:
Uroczystości w Częstochowie 19 maja
(r. b. zdjęcie własne.)

1. Pochód do pomnika. 2. Nabożeństwo przy pomniku. 3. Składanie wieńców przez wójtów-delegatów. 4. Defilada wojsk przed pomnikiem, z J. E. Jenerał-Gubernatorem na czele. 5. J. E. Jenerał-Gubernator w klasztorze. 6. Cwiczenia sokolskie wykonane przez dzieci szkolne.

Na scenie ostatnie pożegnalne reanسه **Teatru „Fantoche”** Metamorfozy. — Komedja Tańce i t. d.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

WYKONYWA:
Rzeźby pomniki, roboty
budowlane i kościelne.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów cementu. Ceny przystępne

Perpetuum mobile

Chcąc wśród kobiet mieć uznanie,
Trzeba je młować chcieć;
Chcąc się zdobyć na kochanie,
Trzeba zdrowie mieć;
By mieć zdrowie, trzeba zasieć
Mieć ogromny zapas siły;
By mieć siły w każdym czasie,
Trzeba by człek młody był;
By młodości dać dowody,
Trzeba piękna mieć choć ślad;
By strzedz długo swej urody,
Trzeba uczuć pięcić kwiatał;
By mieć uczuć kwiatał czyste,
Trzeba wzniosły znaleźć cel;
Aby cel mieć trzeba wszelkie
Sny młodzieńcze stroić w biel;
By mieć wreszcie sny różowe,
Trzeba według wskazań żyć;
By wskazaniami zyskać owe —
Trzeba Szustowa koniak pić!...

Jeszcze...

Z zadowoleniem odczytałam w niedzielnym „Goiem“ odpowiedź pana Nieprzeckiego na mój artykuł: „Czy to normalnie?“ Chodziło mi właśnie o poruszenie opinii w omawianej, tak ważnej sprawie, o wywołanie zdań, nowych projektów.

Rodzimą cechą naszą jest brak inicjatywy, niechęć do innowacji, obawa wszelkich prób, choćbyśmy nawet uznawali stare systemy za niepraktyczne. To też stale słyszy się słowa: „nie mamy lepszych sposobów, więc trzymajmy się starych“. Wygodna to metoda, bo nie wymagająca zbytnej energii, a wykazująca, że jednak zawsze się „coś robi“.

Nie pamiętamy wszakże, że te nowe systemy musi przecieć ktoś tworzyć, bo inaczej lata całe trwać będą w niezdolności czekając na kogoś i na coś, gdy tymczasem nędza moralna i materialna zderza nas bezdnie.

Nie mam zamiaru odpicierać punkt po punkcie zarzutów p. Nieprzeckiego, bo w każdej ważnej sprawie nie powinno chodzić o polemikę, ergo szermierkę językową, a o wprowadzenie tej sprawy na prawdziwie dobrą drogę. Zresztą, jak widzę z odpowiedzi, p. N. jest zbyt inteligentny, by mię tak rozumiał, jak to przedstawia — przekornie tylko, lub zia wola każe Mu nie rozumieć mojej ironji w jednym miejscu, a w innym słowa moje stosować literalnie do osobistości — gdy mi tu chodzi o cały system prowadzenia dobroczynności. By widzi on do celu, musi być zmieniający, inaczej gra rzeczwiście nie warta świeczki.

Nie jestem więc zdania, by potężniejszy obecnie „dać spokój wszystkim, nie zwracać sobie i innym głowy, nie dawać na żadne cele, pozamykać zakłady dobroczynne etc.“ Przeciwnie, wolam o reformy, o czyny celowe, bo szkoda, naprawdę, tej energii, tak małe rezultaty dającej.

Poprzedni mój artykuł nie może przynieść nikomu i niczemu szkody — przeciwnie, pobudzi chyba członków wspierających do żądania nowych pomysłów i reform, zaś członków czynnych do obmyślenia i uskutecznienia ich. Im ostrzejszy nóż mieć będziemy na gardle, tem szybsza akcja nastąpi, bo nas to tylko wyrzyna z szablona. A ta szablonowość tak jest w nas za korzeniona, że niech się pojawia w jakiej instytucji jednostki ze świeżą inicjatywą, lub krytyką obecnego stanu rzeczy, to się je wprost wypiera ze swego kółka, jako niebezpieczne osobniki. Ot, gdzie powód, że one siedzą w ukryciu, bo, niestety, „nie przynijmuje się ich z otwartymi rękoma“.

Komitety i Zarządy, powinny być pod ciągłą kontrolą społeczeństwa i podlegać jego krytyce. Krytyka taka nie będzie destrukcyjną, jeśli się ja zeńce w prawidłowy sposób wykorzystuje, skierowując ciągłe działalność na własne tory.

Inaczej komitety i zarządy będą, jak to jest obecnie, towarzystwami wspólnej adoracji, otoczonymi nietykalnością, jak owo przysłowjowe tabu. Najlepiejza krytyka obraża członków zarzą-

7-mio kl. zakład naukowy żeński W. GOLCZEWSKIEJ - CHRZANOWSKIEJ w Częstochowie, Teatralna № 9.

Zawiadania że egzamina dla nowowstępujących uczennic odbywać się będą w maju; od 20-go do 30-go, oraz w czerwcu; od 9-go do 15-go

Pensjonat Anny Stetkiewiczowej

wyłącznie dla uczennic szkoły W. Golczewskiej-Chrzanowskiej będzie otwarty w dniu 1-go Września r. b.

dów i popycha ich do składania mandatów i unywiania rąk od dalszej działalności.

Luźni dobrej woli i ożywionych rzeczywistymi chęciami krytyka nie zmiechce. Jeśli zaś odstraszy kogoś, to tacy, niech rzeczywiście lepiej idą do „Jacka“, zamiast swą pseudo działalnością zamydlać ludziom oczy i przynosić szkody instytucjom.

A że, w rzeczy samej, „Res sacra miser“ — więc nie wolno nam tylko krządać się koło niej, nie wolno stać na miejscu, trwając w starych, mało skutecznych sposobach. Wspierajmy — także nie tylko o to chodzi, by dać na przedstawienie rubla na odczepnego. Żadamy również i umiejętnego wydatkowania go, by 9/10 dochodu szło dla nędzarzy, a 1/10 na wydatki organizacyjne, nie odwrotnie, jak to jest w zwyczaju.

Co się tyczy niewykonalności mego projektu minimalnego opodatkowania się na cele dobroczynne, to rzecz ta, naturalnie potrzebując szerszej dyskusji, do której nie nadają się małe rozmiary codziennego pisma. Uskutecznić to można tylko na zebraniach publicznych, gdzie można się wypowiedzieć za i przeciw projektowi, rozważyć w szczegółach i z technicznej strony.

Jeśli chodzi o inkasentów, to myślę, że jeśli ofiarujemy bezinteresownie całe tygodnie swego czasu i energję na wymierzanie ról w amatorskich teatrach, to możemy jeden dzień w miesiącu poświęcić na inkasowanie datków w danej dzielnicy. Zresztą, przy tym systemie dobroczynności, wystarczyłoby z pewnością i na paru płatnych inkasentów.

Nie twierdzę, że tylko ten projekt jest jedyny i zbawieny — powinni się ich znaleźć więcej.

A. Kulwiecowa.

Częstochowa, 20 maja 1914.

Miljonowa transakcja.

Pisma warszawskie donoszą, że Ignacy Paderewski, po dojściu do zdrowia i odbyciu wycieczki koncertowej po Ameryce północnej sumę zarobioną w tej podróży ułokował w ziemi.

Nabyte obszary stanowią glebę żyzną, niewyczerpaną, która wymaga pracowitej i umiejętnej uprawy. Uprawa ta zapewni im stały przyrost wartości.

— 0 —

Zagadkowe morderstwo.

W czwartek 21 b. m. mieszkańcy letnisk, położonych w pobliżu Falenicy, zostali przerażeni wiadomością o zagadkowym morderstwie. We wtorek rano w willi Malca w Michalinie zniknęło 6-letnie dziecko, Benio Krejnis. Szukano go wszędzie, lecz nadaremnie.

Gdy rodzina powróciła do domu po bezowocnych poszukiwaniach, zastano w mieszkaniu wielki nieład, jakby po pobicie złodziejów. Stwierdzono też, że ułoniła się służąca Rozalia Kłosówna. Zawiadomiono o wszystkim policję w Otwocku, która rozpoczęła śledztwo. Niektórzy zeznali, że widzieli ją służącą w towarzystwie dwóch podejrzanych młodzieńców.

Policja poszukiwała służącej i dzie-

ka przez wtorek i środę, lecz nadaremnie. Dopiero w środę o godz. 6 wieczorem dwie sąsiadki, które szły do piwnicy po balje, znalazły pod nią zwłoki chłopca, zamordowanego w okrutny sposób. Usta miał zatkać kanalem żelaza, nożki były nadłamane i podłożone pod ciało.

Willi Malca znajduje się w oddaleniu na pustkowiu. Oprócz Krejnisów mieszkał tam tylko stróż. Z Mińska Mazowieckiego sprowadzono psa policyjnego, który jednak dotąd nie wpadł na ślad.

Kradzieże na cmentarzu.

(List do Redakcji).

Szanowny Panie Redaktorze!

Nieuszanowanie miejsca zmarłych, zrywanie kwiatów z mogił, łamanie drzew i krzewów, kradzież materjałów zdejmowanie dachówek z muru ogradzającego cmentarz, aby tem przystroić groby swoich krewnych, jest prostopo wstrętne.

Każdoziemnie, a przeważnie w święta przytrzymywani są na gorącym uczynku spacerowicze dopuszczający się tych niecznych czynów. Służbę cmentarza na prostru do rozpaczy doprowadza taki wandalizm publiki. Rady sobie dać nie można, bo częstokroć przytrzymana lub przytrzymany ma opiekunów którzy w brutalny sposób upominają się za winnymi.

Dozór cmentarza dokłada starań, a by miejsce, gdzie spoczywają zwłoki naszych blizkich przynajmniej dla oka było miłym, aby cmentarz wyglądał estetycznie i nie przedstawiał tego smutku jaki jest w duszy niejednej matki, żony lub córki.

Na utrzymanie liczniejszej służby nie mamy fundusów, a odesianie się do władz o wyznaczenie posterunku policyjnego na cmentarzu, naszym zdaniem, hańbą okrywa społeczeństwo, które dopiero widok strażnika doprowadza do porządku.

Kogo interesuje postępek naszej kultury i jak daleko ona sięga, niech przyjdzie na cmentarz miejscowy w niedzielę lub święto, przy pięknyim pogodnym dniu, a zobaczy takie fakty, jakie tylko w dzikim kraju dzieć się mogą.

Wczoraj służba cmentarna doprowadzona do ostateczności przytrzymała dziewczynę z dużym bukietem kwiatów zerwanych na mogiłach, ukrytym pod ubraniami, aby ją oddać w ręce policji. O godz. 9 wiecz. grabarz zameldował o tem w naszej kancelarii. O godz. 11 wieczorem policja cyrkulu i aresztowała niezdająca sobie sprawy o karze sądownej, jaka ją czeka dziewczynę i osadziła ją w kociole.

Może powyższy przykład będzie przestroga dla tych, którzy zbezczerzczają miejsce poświęcone, jakim jest cmentarz.

Łączę wyrazy szacunku
Siennicki.
Częstochowa, 22 maja 1914.

TELEGRAMY.

O politykę wewnętrzną.
Petersburg 22 Wat. Korespondent „Ruskiego Słowa“ donosi, że przybył tutaj z Liwadji, Wyżsi dygnitarze. Komunikują szczegóły ważnej narady, jaka się tam odbyła. W naradzie tej

brali udział wszyscy ministrowie prócz ministra Maklakowa i Kasso. Rozpatrywana była kwestja polityki wewnętrzej. Wskazywano na rosnące wciąż niezadowolenie z polityki ministerjum spraw wewnętrznych, organizujące nawet sfery umiarkowane ludności. Niezadowolenie to opozycja wykazuje w celach agitacji i może skierować przeciwko rządowi. Następnie podkreślano jasrawno uwadynione niezadowolenie z Dumy z polityki ministra światy Kasso. Uznano za celowe a nawet konieczne przedsięwzięcie pewne kroki, w celu zbliżenia rządu do stronniw umiarkowanych w Dumie. Członkowie narady otrzymali wyraźne wskazówki co do konieczności trzymywania się zasad wyrażonych w znanyim reskrypcje na imię prezesa ministrów Goremjewa i ministra handlu Barka. Wszyscy ministrowie obecni w Liwadji byli przekonani o dymisji Maklakowa, która została na ostatku jak wiadomo cofnięta pod wpływem depeszy ks. Mszczerskiego redaktora „Grazdajina“.

Po aresztowaniu Essada.

Paryż 22 Wat. „Temps“ donosi z Durazzo, że w kufraz Essada paszy który przy aresztowaniu go poddano ścisłej rewizji, znalaziono kompromitujące go listy własnoręcznie oraz doskoale w najdrobniejszych szczegółach opracowany plan zdebronizowania ks. Wieda. Ruch rewolucyjny zapoczątkowany miał być w Skutari.

Rzym 22 Wat. Z Brindisi donoszą, że Essad pasza w rozmowie z pewnym dziennikarzem oświadczył, że padł ofiarą intryg austriackich, służyć bowiem zawsze wiernie księżcu Wiedowi.

London 22 Wat. Specjalny korespondent „Daily Telegraphu“ donosi z Durazzo, że akcję przeciwko Essadowi paszy zapoczątkowali oficerowie hólenderscy. Położenie w całej Albanji jest dla ks. Wieda wbrew odmiennym twierdzeniom prasy wiedeńskiej, bardzo groźne. Albańczykom twierdzi korespondent teraz dopiero otwarty się oczy. Essad pasza wyrósł w oczach ich do wysokości bohatera narodowego. W Albanji nie ma obecnie — kończy korespondent — ani rządu, ani gabinetu, a ks. Wied kroczy zwykłą drogą władcy despotycznego.

Wiedeń 22 Wat. Energiczne postępowanie ks. Wieda wobec Essada paszy, wywarło jak twierdzą tutejsze pisma bardzo dobre wrażenie. Przypuszczają, że w kraju nastąpi teraz zupełny spokój. Pewne obawy budzi tylko zachowanie się kilku najbliższych przyjaciół Essada paszy, którzy mają wielu zwolenników i którzy ustają w dalszej organizacji powstania.

W Kongo.

Antwerpia 22 Wat. Z Kongo portugalskiego donoszą, że tubylcy napadli na wojska portugalskie, które w walce straciły 18 poległych.

Strajk marynarzy.

Madryt 22 Wat. Strajk marynarzy na okrętach handlowych uważa za zakończony. Dziś prawdopodobnie wszyscy powrócą do pracy.

Powstanie w Maroku.

Madryt 22 Wat. Z Maroka donoszą, że powstańcy napadli w pobliżu Ceuty na hiszpanów. Po obu stronach były znaczne straty. Powstańcy posuwają się obecnie ku Manilli. Prowadzi ich Rajzuli, znany przywódca powstańców.

Położenie w Meksyku.

Nowy Jork 22 Wat. Dzienniki tutejsze stwierdzają, że położenie w Meksyku nie przestaje być groźnym. Powstańcy pospieszonym marszem posuwają się ku stolicy, co wywołuje wśród mieszkańców popłoch.

O język polski w samorządzie.

Petersburg 22 Wat. Dzisiejsza „Ziemszczyna“ drukuje uchwałę nacjonalistów petersburskich, nawołującą większość Rady państwa ażeby nie zmniejszała stanowiska swego w sprawie języka w samorządzie w Królestwie. Zmiana ta byłaby zdaniem nacjonalistów petersburskich równoznaczną za sprzeniewierzeniem się interesom Rosji i państwa. W tej samej sprawie poświęca artykuł wstępny nacjonalistyczny „Golos Rusi“. Przymianaw

zy na wstąpić, że wojska rosyjskie dostały Warszawę za cenę krwi własnej, pyta — na co było to robić, skoro dziś języki polskiemu nadane ma być prawo obywatelstwa w samorządzie miejskim.

Wybuch gazu.

Madryt 22. Wat. W kopalni w Owie do nastąpił wybuch gazu. Zabitych 15 górników.

Rezbicie się parowca

Nowy Jork 22. Wat. W odległości 100 mil od Tampico rozbił się parowiec Atlanta mający na pokładzie zbiorowców z Tampico. Większość podróżnych została uratowana. 15 znalazło śmierć w falach.

KAFLE MISTOWSKIE I PRUSICKIE. INSTALACJA PIECÓW I KUCHEN.

L. Nieprzecki i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321

KRONIKA.

— Wyjazd gubernatora.

J. E. Gubernator piotrkowski szambelan Jaczewski z dniem 28 b.m. wyjeżdża na 10 tygodniowy urlop. Zastępować go będzie wice-gubernator Fortwengler.

— Nowe Stowarzyszenia w okolicy.

Urząd gubernialny piotrkowski do spraw związków i stowarzyszeń zalegałował następujące nowe stowarzyszenia: Kółko rolnicze we wsi Borowo, pow. Radomskowski; Kółko rolniczo-gospodarcze we wsi Garnek, pow. Radomskowski i Tow. dobroczynne „Ostatnia postęga” w Radomsku.

— Egzamin na chorążych.

Wydane zostało rozporządzenie władz wojskowych, zakazujące dopuszczania do egzaminów na chorążych żydów-neofitów i osób pochodzenia żydowskiego. Do egzaminów stawać będą tylko ci ochotnicy, którzy udowodnią iż ich ojcowie i dziadowie nie byli żydami.

— Dzisiejsza „Czarna Kawa” w „Lułni”.

Dzisiaj wieczorem ożywią się salony naszej sympatycznej „Lułni”, przy stolikach ustawionych pośród zieleni zajaskrawięją barwne stroje pań, z estrady zaś rozlegną się miłe dźwięki zapamiętan naszego chóru „Lułni” z jej orkiestra, to znów deklamacja lub monolog. Ponadto nie zabraknie w programie niespodzianek, o których zgóry nie piszemy, by nie straciły uroku... Wczoraj już zwyciężono do sali „Lułni” wiele drzew pomarańczowych, cytryn, laurów i t. d. a dziś, dziś zobaczymy się tam wszyscy.

Nieprowadź?

— Niedzielnia wycieczka „Ogniska Robotniczego.”

Przypominamy o wycieczce zbiorowej „Ogniska Robotniczego”, mającej się odbyć w drugim terminie do Ostrowa w niedzielę 24 b. m. o godz. 8 1/2 rano.

— Dział ogłoszeniowy a dział redakcyjny.

Hanseatycki sąd nadziemski w Hamburgu wydał wyrok wielce ciekawy dla prasy. W piśmie „Lübecker Blatter” pojawił się anons o licytacji przedmiotów artystycznych, a w tym samym numerze w dziale redakcyjnym została przestrzeżona publiczność przed oszukiwaniami licytacjami także przedmiotów artystycznych. Osoba urządzająca licytację zaskarżyła wydawcę rzeczownego pisma, ponieważ licytacja nie udała się ze względu na owe ostrzeżenie. Hanseatycki sąd nadziemski skargę odrzucił i to z następujących powodów.

Forma i treść komunikatu w dziale redakcyjnym nie przechodzi granic dozwolonych, wskutek czego nie może też być mowy o obowiązku do odszkodowania. Uzasadnić obowiązku takiego nie można mianowicie tym, że w dziele anonosów umieszczenie ogłoszenia odnośnie. Przed umieszczeniem anonosu nie może redaktor pisma pozbawiony być prawa zajęcia stanowiska krytycznego. Zasadniczo trzeba wogóle odróżnić dział redakcyjny od działu inseratowego. Inserantom żadnego prawa przy-

znać nie można do wywierania wpływu na dział redakcyjny. Gdyby inseranci w ten sposób oddziaływać mogli, to wystarczyłoby tylko podać anons do gazety, by okupił sobie nietykalność. Byłoby to więc niemoralnym oddziaływaniem. Tak samo nieuzasadnione jest mniemanie, że nakładca przyjmując anons, przyjmuje zarazem zobowiązanie do zamieszczenia wszystkiego, coby skuteczność anonisu na szwank narazić mogło. Co takiego obowiązuje skonstruować nie można, wynika już z tego, że w takim razie nakładca nie mógłby przyjmować anonisu konkurenta do tego samego numeru. Umowa o anons zobowiązuje tylko do jego umieszczenia w piśmie.

— Wycieczka kolarzy Stow. Rzem.-Przem. do Rędzin.

Zachęcony dodatnim wynikiem czwartkowej wycieczki do Krzepic, Zarząd sekcji kolarskiej przy Stow. Rzem.-Przem.-Przemysłowym urządził jutro w niedzielę 24 b. m. wycieczkę do Rędzin i Jaskrowa. Wyjazd z lokalu Stow. punktualnie o godz. 7 rano, powrót o godz. 2 po poł.

— Pożary.

We wsi Kusieja w gm. Olsztyn spłonął dom Andrzeja Sojdy, asekurowany na 220 rb.

W Kłobucku spłonęły dwa domy, dwie obory i dwie stodoly, należące do Kazimierza i Franciszka braci Szymczyńskich, Fr. Gryzbowskiego, Fr. Puchały i J. Kwiatkowskiego, asekurowane na 3,410 rb. Nadto spłonął dom i obora L. Wilka i L. Pjehurskiego, asek. na 500 rb.

Podatek mieszkaniowy

Dla wszystkich zainteresowanych ważną będzie wiadomość, że wszelkie awizacje dotyczące podatku mieszkaniowego, na które wniesiono reklamację do p. inspektora podatkowego, tak obniżone jak i nieobniżone, zostały już odesłane do kasy powiatowej i są tam do wykupienia, z którym się trzeba spieszyć, chcąc zapłacić jaknajmniejszą karę, bo ta wzrasta od terminu z każdym dniem.

— Nagły zgon.

O godz. 12 w poł. do restauracji Jana Kaniewskiego na Ostatnim Groszu wszedł w stanie nietrzeźwym 68-letni mieszkaniec tamtejszy F. Szota, żądając wódki. Gospodarz, widząc, że Sz. jest zupełnie pijany odmówił mu sprzedaży trunków, przyczem zamierzał Sz. wyprowadzić z restauracji, nie zdążył się jednak doń zbliżyć gdy Szota padł na podłogę martwy. Wyjaśnieniem — przyczyną nagłego zgonu zajęły się władze sądowno-lekarskie.

— Pożar od pioruna.

We wsi Pabianice w gm. Olsztyn od pioruna zapalił się dom A. Pędzika, asekurowany na 150 rb. Dom spłonął doszczętnie.

Napad na „Kogutka”

Wczoraj o godz. 2 nad ranem właścicielka restauracji w parku powstawałowym p. Ptaszyńska usłyszała silne ujadanie psa, przeto zeszała na dół. Tu p. P. posłyszala trzask wylamywanych drzwi od strony werandy oraz od kuchni. Pies rzucił się od okna do okna, naszczekując. Nie tracąc przytomności p. P. zorientowała się w sytuacji, iż ma do czynienia z bandytami, przeto pośpieszyła do telefonu, zawiadamiając pierwszy cyrkuł policyjny o napadzie, następnie stację elektryczną która natychmiast oświetliła cały park oraz lokal restauracji. To widocznie spłoszyło złoczyńców, bowiem mimo natychmiastowego przybycia policji sprawców napadu nie udało się zatrzymać. Jak nas jednak informują, władze policyjne są już na tropie sprawców napadu. Energicznie śledztwo w biegu.

— Ze Stow. Kelnerów.

Częstochowski Stow. kelnerów za pośrednictwem naszego „Gońca Czestoch.” właścicielem cukierki, restauracji i t. p. poleca wykwalifikowanych fachowców na stałe posady lub czasowo. Stow. gwarantuje im tylko za pracowników zaangażowanych za pośrednictwem Stowarzyszenia.

Zarząd Stow. kelnerów w Częstochowie, za pośrednictwem naszego „Goń-

ca Częstoch.” zawiadamia swych członków, iż lokal Stow. mieści się przy ul. Cerkiewnej nr. 11, biuro Stow. otwarte codziennie od godz. 4 — 6 po poł. Członkowie proszeni są o zapisywanie się do książki alfabetycznej.

— Plan do zatwierdzenia.

Na ręce Magistratu częstoch. wpłynęło do zatwierdzenia plany: S. Rebesa piętrowego domu, przy ul. Dzikiej nr. 7 i A. Klawego — piętrowego budynku fabrycznego do wyrobu narzędzi stolarskich przy ul. Aleksandrowskiej nr. 20.

— Kradzież wozu.

Niewykryci na razie sprawcy z podwórzka domu nr. 54, przy ul. Wieluńskiej skradli wóz, należący do Józefa Tarnowskiego, wartości 25 rb.

— Śmierć przy pracy.

Robotnik huty „Katarzyna”, między Dźbownem a Konopiskami, 27-letni Fr. Bogacz, podczas ładowania rudy na winde został tak silnie uderzony bokiem windy w głowę, że poniósł śmierć na miejscu. Bogacz pozostawił matkę starszą i kilkoro drobnego rodzeństwa.

Sprawa 82.

W czwartek o godz. 11 do 7 wieczorem, z dwugodzinną przerwą na obiad, przemawiał prokurator Żyżyn. Wczoraj o godz. 12 w dalszym ciągu mówił prokurator.

— Zebranie Tow. Gimnastycznego.

Jutro w niedzielę 24 b.m. w sali Tow. „Lułnia” (Szkoła nr. 10) o godz. 2 po poł. odbędzie się ogólne zebranie członków Tow. Gimnastycznego. Porządek dzienny obejmuje: 1) Zagajenie zebrania; 2) Wybór przewodniczącego zebrania, asesora i sekretarza; 3) Odczytanie sprawozdania kasowego i technicznego; 4) Wybór zarządu i komisji rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

W razie nieprzybycia wymaganej przez statut liczby członków zebranie w drugim terminie, ważne bez względu na liczbę obecnych, odbędzie się tegoż dnia i w tymże lokalu o godz. 4 po poł.

— Z czwartkowego wieczoru w Straży.

Onegdajszy wieczór w Straży pod względem artystycznym był bardzo udanym, co zresztą zgóry zapowiadały nam dobrze znane nazwiska uczestników bogatego i niezwykle zajmującego programu. Złożyły się nań dwie jednoaktówki, pierwsza ze słynnego klu „Anatoli” Artura Schnitzlera p. „Kolczyjka” z pp. Łaska, Kindlerem, Niedzielskim i Szpakiewiczem — druga Baha „Blondynka czy brunetka” z tymi samymi, nadto z p. Sokołowską w roli wziętnej Loti. Zbyteczna pisać, że znakomitą była p. Łaska, bo inną być nie umie, że bez zarzutu jak zawsze był p. Kindler, że pozostali twórcy z nimi zgodną całość.

W części wokalnej wieczoru wystąpiła para utalentowanych artystów: obdarzona kryształowym sopranem operowa śpiewaczka p. Marja Kamińska-Latoszyńska i basista o silnym i pełnym głosie p. W. Sobanski. Pierwsza prócz zapowiedzianych programem — Chopina, Galla, Münheimera i Nicwandomskiego wykonała na skutek niemiłkanych oklasków jeszcze cały szereg naddatków, między nimi: Mazurkę — Chopina, wyjątki z Hrabiny i Halki — Moniuszki. Pan Sobanski również zmuszany wielokrotnie do bisów prócz bajecznie odpiewanych arji z „Simona Bocanegra” — Verdięgo i z „Zydówki — Halevy’ego dorzucił szczerze trudną „Arję do paszcza” Puccini’ego, śpiew Chorążego z Hrabiny oraz K. Rostworowskiego „Za czar przesłanych snów”.

Cudny, zawsze pełen wdzięku i piękna, czasami prostoty, na zmianę znów finejzy obrazek dała w swych trzech aktach choreograficznych p. Halina Szmolówna, której jak i śpiewakom akompanjował muzykalnie powtórnie już w Częstochowie goszczący utalentowany kompozytor i twórca wielu pieśni p. Edmund Niedzielski.

Stowem onegdajszy wieczór w Straży dał nam parę godzin wrażeń pod względem artystycznym nader cennych.

— Zaliczenia.

Nr. nr. zaliczeń posp. kom. niżejsc.	1537 1538 1541 1465 1485 1507 1513 1528 1530
1535 1539 1493	
Nr. nr. zalicz. kom. posp. bezpośred.	1394 1393 1349
Nr. nr. zalicz. zwyczaj. kom. miejsc.	3525 3538 3512 3664 3707 3762 3819 3823 3874
3912 3988 4041 3895 2998 4000 4063 4010 4016	
4022 4025 4131 4039 4035 4010 4052 4056 4072	
4077 4163 4132 4153 4134 3560 3658 3733 3730	
3889 3905 3915 3935 3977 3994 3997 4004 4005	
4009 4017 4035 4049 4057 4081 4082 4083 4087	
4085 4101 4111 4114 4125 4136 4162 4163	
Nr. nr. zalicz. kom. bezpośred.	4360 5123 5284 5309 5316 5419 5440 5446 5517
5578 5415 4465 5478 6504 5308	

— Nr. Zwyczaj. komun. zagranicznej:

39

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

— Uczczenie ks. prefekta.

Celem uczczenia prefekta ks. St. Bjełickiego w dniu jego imienin 8 bm. uczczenie pensji p. Karzewskiej w Zawierciu na ręce solentiana złożyły 20 rb., przeznaczone na rzecz pogrzebów w Łośnicy.

— Napad bandycki.

O godz. 9-ej wieczorem gdy właściciel sklepu z wędlinami Korpak zamykał okieneczka podszedł doń czterech ludzi, którzy zażądali wydania pieniędzy. Napadnięty pod groźbą rewolwerów oddał posiadane w sklepie 4 rb., poczem bandyci dali do K. szereg strzałów, a następnie sałowali się ucieczką. Zaalarmowani sąsiedzi przybiegli na miejsce wypadku, gdzie znaleźli ofiarę napadu zbroczoną krwią. Planego przewieziono do szpitala Tow. Akc. „Zawiercie”. Zarządzone natychmiast poszły za bandytami nie daj żadnego skutku. Energiczne dochodzenie w toku.

— Jan M.

W ostatniej chwili dowiadujemy się ze ofiara napadu F. Korpak skutkiem odniesionych ran życie zakończył. Pojciej jest na tropie bandytów.

— Zamach samobójczy.

W dn. 20 b. m. robotnik-tkacz fabryki Akcyjnej „Zawiercie” Józef Malinowski, lat 25 usiłował stracić się esencją octową. Desperatowi pierwszej pomocy udzielił dr. Brzeziński i felczer Firdziński. Powodem targnięcia się na życie — był zawód miłośny.

— Ofiary.

Na wykupienie maszyny dla biednej wdowy Era rb. 2.

Zarząd Stow. Kelnerów Częstochowskich i gub. Piotrkowskiej.

Podaje do wiadomości panom gospodarzom, iż poleca wykwalifikowanych pracowników swego fachu na stałe posady, a także i na obalstulni, stojące się do wymagań pp. Gospodarzy. Iodpowiada za pracowników tylko ze Stowarzyszenia zapotrzebowanych.

Biuro Cerkiewna II otwarte codziennie od 4 do 6 po południu.

Z poważaniem Zarząd.

7 klasowe żeńskie gimnazjum
Hr. KAPNIST
z Prawami rządowymi

Przyjmowanie podań i przedwstępne egzaminy do wszystkich klas i klasy przygotowawczej rozpoczyna się codziennie od dnia 16/29 Maja r. b.

70%

oszczędności otrzymuje się przy użyciu do prania preparatu

RUBNIT

Sposób użycia w każdej paczce. Cena tablicki 50 kop. Ządać we wszystkich składach aptecznych i mydlarniach.

Główny skład: **W. MATYJEWICZ, Grzybowska 87, telef. 19 - 27.**

Potrzebna osoba do objaśniania obrazów. Zgłosić się do panoramy „Goi bogata”.

Uwiad Staczu.

zwapnienie ictnic, przemeczenie, ogolne oslabienie po przebytych chorobach, skutki alkoholizmu i t. d., neurastenja i choroby nerwowe, niemoc piciowa, choroby serca, wycierzenie i kacheksja leczą się z powodzeniem Spermina Poehla, jak o tem świadczą liczne w literaturze studia najznakomitszych lekarzy świata całego.

Spermina Poehla jest jedyną prawdziwą i wszechstronnie zbadaną Spermina, należy więc zwracać baczna uwagę na nazwę: „SPERMINA POEHLA” i odrzucać wszelkie falsyfikaty, płyny i wyładki z gruczołów nasiennych, jako bezwartościowe nasładownictwa, nie wspólnego, ani pod względem składu, ani też działania, ze Spermina Poehla nie mające, a zawierające częstokroć szkodliwe dla zdrowia składniki.

Na żądanie wysyłamy bezpłatnie książkę „Lecnicze działanie Sperminy”; tym zaś, którzy interesują się organoterapią wogóle, wysyłamy, po otrzymaniu czterech 7-kopiejkowych marek, świeżo wysłą z druku książkę „Lecnicze siły organizmu”.

Spermina Poehla dostać można wszędzie.

PROFESOR DR. POEHLI S-WIE
ST. PETERSBURG.
DOSTAWCY DWORU JEGO CESARSKIEJ MOŚCI

Zakład Wodoleczniczy

Dr. A. Chramca Tow. Akc. Zakopane-Tatry

Leczenie fizykalno — dyetyczne, kąpiele borowinowe, zowa, elektryczne, Masaż, Gimnastyka, Elektryzacja Rentgen, pięte słonczyste i powietrzne.

Otwarty cały rok, Kuchnia wykwinna
Ceny: od 10 do 30 koron dziennie za pokój z utrzymaniem.
Sezon wiosenny i jesienny ceny niższe.
Prospekty na żądanie gratis i franko.

Zakład ogrodniczy Jana Kurka

polecą po cenach niskich i sprzedaje we własnym sklepie przy ulicy Teatralnej Nr. 17, jak również w ogrodzie II Aleja Nr. 33 wyborowe fiance kwiatowe i warzywne, specjalne kwiaty do dekorowania balkonów, ziemię w kilku gatunkach i inne rzeczy, wchodzące w zakres ogrodnictwa. Przyjmuje zamówienia na dekoracje balkonów, kościółków, sal balowych, wyroby bukieciarskie i t. p. Szpagat do pakowania, owoce krajowe, szpagat dwa razy dziennie świeże i wszelkie warzywa — hurtowo i detalicznie. Przy sposobności podaje do wiadomości Szanownych moich Odbiorców, iż posiadamy obecnie szalewde niewielką ilość nasion kwiatowych, warzywnych i pastewnych i proszę o możliwie prędki zamówienie brakujących im nasion gdyż prawdopodobnie w przeciągu kilka dni nastąpi zakończenie sezonu.

Krajowa Fabryka Olejów, Smarów i Piekostów

A. Kociotkiewicz i S-ka

Warszawie
Kantor: Jerozolimska 68, telefony № 2297 — 30697. Fabryka: Praga, Blizka № 1193, telefon 7570.

Poleca znane ogólnie ze swej dobroci pokost czysto lniany, oliwy do palenia żółta i zieloną oleje cyfildrowe i maszynowe oraz wszelkie smary i produkty olejowe.

4 pokoje
z oknami południowym na ogród, kuchnia, wygody do wynajęcia 2 i 4
1012 23. 1314

Poszukuję
posady buchaltera ewentualnie kasjera od 1 Czerwca b. r. Wiadom. w Gońcu. 2179

Sklep
spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania w dobrym punkcie wiadomość w Gońcu. 1320

Budka
spójnacza dobrze prosperująca do sprzedania zaraz Warszawska 52. 1318

Potrzebny
chłopiec do posług (Fotograf) S. Wiśniewski 2 Aleja 18. 1317

Zginął
chłopczyk 4-0 letni na imię Hipolit gdzie się znajduje proszę o wiadomość Adam Kosta Krakowska 24 Stawaryszynie. 1319

Z powodu
wyjazdu sprzedam magazyn kapeluszy damskich, wyrobów karnierskich. Klientela doborowa. zaprowadzona istnieć nie dawno prosperuje dobrze. Wiadomość na miejscu 2 Aleja 26. 1313

Kefir leczniczy
z apteki A. Woźnińskiego dostać można w miejscarni Ziemińskiej 2 Aleja 32 i w parku.

Potrzebna
osoba do objaśnienia obrazów. Zgłosić się do panoramy „Golgotski”.

Zginęła
dziewczynka 19 h. m. a ulicy Władysława nr. 14 m. 1 wysła 12-letnią dziewczynka imieniem Weronika i dotychczas nie wróciła. Jestto jasna blondyna o dużych złotych oczach, ubrana w krótką granatową sukienkę, czarny fartuszek i brązowe pantofelki. Ktoby wiedział coś o jej losie proszony jest o powiadomienie pod powyższym adresem.

Potrzebne
zdolne podjęcie do pracowni sukien i okryć damskich „Janiny” Szkol na 8 m. 3. 1300

Potrzebna
uczenica do pracowni sukien Teatralna 23 m. 37

Do sprzedania
sklep wędlin i Koeny w Noworadomsku Kaliska

Firma Egzystuje od 1860 roku

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

A. Heiningera

II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.

Wykonują farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobe damską, męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwetki pluszowe pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE
w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 206.

Potrzebny
zaraz tokarz żelazny Szezerbiński Zielenia 5 1321

Dom
z ogrodem sprzedam zaraz Zawodzie Marysja Kowalski. 1316

Sprzedaj
resztek wędlinych i bawelnianych M. Michalskiej Częstochowa ul. Cerkiewna 5 1-sze piętro Nowości na sezon letni — Batysty i Zefiry od 1-go arzyzna do 10 — w dużym wyborze. 1253

Place
do sprzedania przy ul. Szkolnej cena od 25 k. lokcie Biuro Komisowe 2 Aleja 33 1102

Potrzebna 10000 rubli
na interes przemysłowy pewny pożyczający otrzyma gwarancję hipoteczną, procent od sumy i posade. Oferty proszę składać pod „Przemysły” w Admini stracy Gońca Częstochowskiego. 2759

Kamienica-Polska
— Przy lasu w osnowym sucho zdrowe letnie i zimowe mieszkania do wynajęcia. Romanów. Kazimierza Żuka-suka! 2732

Z powodu
zmiany interesu do sprzedania sklep wędlin dobrze wyrobiony z urządzeniem wiadomości na miejscu 2 Aleja 31 128

Kupię
sklep lub restaurację Oferty do Administracyi Gońca dla Kielce

30000 cegły
800 metrów kawałków fundamenta, kamieni s wop sprzedam za 800 rb. Krakowska 24 Kolbe

Dr. Karol Tomaszewski

ul. św. Barbary № 11. Telefon № 450.
Choroby wewnętrzne kobiece i dziecięca
Przyjmuje od 9—1 i od 8—7 wieczorem

Skład Wyrobów Z. Marczyńskiej

Tabacznicy

w Częstochowie, 2-ga Aleja № 33, Telefon № 522.

Poleca: Papirasy, cygara gipsy i tytonie różnych gatunków galanterję tabaczną. Zamówienia przyjmują pilnie i o telefonie. N. stycznikowia wyryta do domów osób pożytych.

BOL GŁOWY, MIGRENE

STYBRYNOL, VASOLINA
MIGRENOLES, VOSIN
KRYSTALIN, VASOLINA
SAPUL, PASTILKI, KAPLE
WIEC ZADAJ APTECZNIENIOWI
PROSZKÓW WYBARIANYCH TYM
PŁOCNU! POKONAJ WYBÓLE
A. GASZCZAK

Do sprzedania
bielizna 10. koto z siatka, żelazniarka i planino używane Teatralna № 63 m. 10 —0488

Do wynajęcia
za 120 rb. dwa pokoje z kuchnią piwniczką i drawką ulica Nowa 46

Magazyn TOWARÓW BLAWATNYCH

Marji BIZE

Mieszczący się w mieszkaniu prywatnym w Częstochowie 2-ga Aleja Nr. 20 m. Nr. 1-y Poleca po cenach najniższych nowości sezonowe w dużym wyborze. Piłtina i inne wyroby stale na składzie.

SKLEP WIEJSKI

w Częstochowie, II Aleja

Filja w OSTROWACH

poleca:
wyborowe mleko sładkie i kwaśne, masłodo potraw i śmietankowe, sery, warzywa i t. p. produkty spożywcze.
Przyjmuje zamówienia od osób urzędzających wyloczki zbiorowe na dżekęce dostawy powyższych produktów

Lekarz - Dentysta

Stefan BARYLSKI

Przyjmuje od 10—1 i od 4—7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia: od 9—1 i od 2—7 p.p. prócz niedz. i świąt
Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

Doktor BRONIAŃSKI

Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
Choroby skóry, włośń piciowa, wencryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 6—12 rano i od 4—8 popoł. Pojut od 3—4 popołudniu. Stosuje wrodziny wartykowanie SALWARSAN (HATA 006 1914 i badanie krwi na syfilis).

E. GRABOWSKI GEOMETRA

upraw. przez Minis. Spraw. CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 29.

Ná mocy upoważnienia Piotrkowskiej gub. Komisji do spraw włośń chłanięch wykonuje podziały parsięsk, zamianę gruntowe, separacje serwitutów i t. p.

Częstochowska Fabryka TOREBEK PAPIEROWYCH

K. Zabięglin, K. Bańkowski i S-ka

w Częstochowie, ul. Krakowska № 43, telefon № 44
Wyrabia torebki rozmaitych wielkości

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie Teatralna 26.
Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na żądanie sprowadza.
Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

POKOST

C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca
Skład Materiałów Aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Do biura fabryki „WARTA”

potrzebny WOZNY piśmienny z dobrymi świadectwami.

Najlepsze Pieczywo

2 razy dziennie z piekarni
E. Makowskiego
II Aleja № 36.

Ryski Bank Handlowy,

Filja w Częstochowie.

II-ga Aleja № 26.
Wynajmuje w opancerzonym skarbcu **KASETY STALOWE „SAFE S”**

Chrześcijańska pracownia czapek i kapeluszy.

„CZAPNIK POLSKI”

Cz ęstochowa II-ga Aleja N-r. 30
Poleca na sezon wiosenny czapki męskie uczniowskie i dziecięce różnych fasonów i gatunków, jak również kapelusze filcowe męskie, dziecięca krajowych fabryk najświetszych fasonów i ictnie. Po cenach niskich. Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakresie czapek i kapeluszy wchodzące.
K. Chawłowski

PLACE

do sprzedania przy ulicy Jasnej. Cena od 2 rub. do 2.40 za lokcie. Biuro Komisowe II Aleja 33.

Najsukuteczniej tępł pluskwy karaluchy prusaki oraz wszelkie passoz. u zwierzat plyn

„TITU”

Dostać można w aptekach i skład. aptecz

DLA OSÓB CIERPIĄCYCH NA: Foz, Rad, Mod, z 19 2011 obrzęki, hemoroidy, katar kiszek, udrażenia krwi do żyły oraz wszelkie choroby jelitowe, zaparcia ratują kam srodkiem są
Szwajcarskie gorzkie ziola d-ra Bauera Ziola to przywracają apatit i prawidłowe trawienie, oraz wzmacniają organizm. Z dobrym również skutkiem mogą być używane przeciwko wyziomom na twarzy i i zębom. Żadac w aptekach i składach aptecznych z marką Regut pud. 50 k.

Do sprzedania sklep wędlin i Koeny w Noworadomsku Kaliska